

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата педагогічних наук

Лавриш Ірини Михайлівни

на дисертаційне дослідження Хуана Ханьцзе

за темою:

«Формування готовності майбутніх учителів музики до сценічного партнерства засобами ансамблевого виконавства», представленої на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук із спеціальності 13.00.02.- теорія та методика музичного навчання.

У контексті стратегічних завдань системи освіти, визначальним напрямом є створення умов для формування творчої самостійності майбутнього вчителя музичного мистецтва, адже саме він спроможний впливати на глибинні процеси внутрішнього світу особистості, сприяти її духовному вдосконаленню. У широкому сенсі проблема сценічного партнерства засобами ансамблевого виконавства зачіпає передусім питання про функцію вчителя музичного мистецтва в суспільстві. Як сутнісна ознака, сценічне партнерство визначає і належність того чи іншого явища до мистецтва театру або до інших форм людського спілкування. Тому «пара театральні явища» можуть належати одночасно двом просторам: простору музики і простору театру. У цьому контексті теоретичну і практичну значущість має дисертаційне дослідження Хуана Ханьцзе, присвячене актуальним питанням формування готовності учителів музики до сценічного партнерства засобами ансамблевого виконавства. Поставлена проблема підтверджується тим, що заради досягнення єдиного художнього результату, здатності працювати у команді, бути повноцінними партнерами, слід враховувати, що саме естетичні почуття, досконалість і гармонія сягають обрії загальномистецького освоєння і дають змогу охопити весь простір культури.

Дисертаційне дослідження, виконане на новій методологічній основі, дало можливість авторові визначити «естетичну домінанту» музичної

культури вчителя і учнів, багатогранність комунікативних зв'язків, як спробу поєднання навчальних, освітніх завдань у вимозі поліхудожності мислення виконавців для створення цілісного сценічного музичного образу. Тобто позиція естетичної чутливості, чуттєвості у сценічному партнерстві має бути вихідною і визначальною в роботі вокального ансамблю.

Дисертант висвітлює цілий комплекс теоретичних та естетичних проблем, пов'язаних із явищем формування готовності вчителя музики до сценічного партнерства. Теоретичний аналіз розробленості досліджуваної проблеми, зокрема, систематичний розгляд філософських поглядів у історичному ракурсі дав змогу автору з'ясувати як універсальні, так і традиційні особливості поняття «сценічне партнерство», на що Хуан Ханьцзе спрямував увагу в першому розділі дисертації, зробивши акценти на дослідженнях українських та китайських учених.

Спираючись на науковий апарат сучасної педагогіки, досягнень у галузі психології естетичної творчості, широкий культурознавчий матеріал, дисертант серйозно досліджує структурні компоненти досліджуваної готовності до сценічного партнерства, розкриває їхню сутність, науково обґрунтовує педагогічні умови формування готовності вчителя музики до сценічного партнерства засобами вокально-ансамблевого виконавства.

Забезпеченню активного засвоєння музичного матеріалу, як моделі творчості, що передбачає детальну розробку засобів навчання, визначення критеріїв та показників, застосування композиційних прийомів інтелектуального синтезу у рамках сценічного партнерства, присвячений другий розділ дисертаційного дослідження. Нам імponує думка автора, щодо діалогічності свідомостей, розуміння «іншого» як самого себе, вміння злитися з ним у ціннісному діалозі, дивитися на світ внаслідок безпосереднього контактує, який є необхідним елементом сценічного партнерства. Ми погоджуємося з тим, що саме гармонізація життєвого світу у сценічному партнерстві засобами ансамблевого виконання відбувається внаслідок естетичної універсалізації змісту обопільності ідей, зовнішнього і

внутрішнього життєвого світу «суб'єкт- об'єкта», які є стрижневою умовою створення музично-комунікативного освітнього середовища. Його основна функція полягає у комунікації учасників творчого процесу, що дає змогу музичному мистецтву будувати особистість.

У третьому розділі «Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов та методики формування готовності майбутнього вчителя музики до сценічного партнерства засобами вокально-ансамблевого виконавства» детально означені три етапи педагогічного експерименту, які дали можливість дисертанту виробити власні методологічні орієнтири, смислову модель впорядкування сумісності виконавців у відповідності до законів краси і гармонії. Особливий інтерес становить окремі форми роботи на етапі мотивування та інформаційного насичення, які збагачують морально-естетичний досвід партнерів, змушуючи їх звертатися до проблеми ціннісної взаємодії.

Аналізуючи педагогічний потенціал вокально-ансамблевого музикування, Хуан Ханьцзе також справедливо зазначив, що сценічне партнерство у вокальному ансамблі виконує широкі комунікативні та емпативні функції, тобто забезпечує взаєморозуміння учасників взаємодії – вчителя та учнів. Загалом, слід підкреслити, що дисертантом значна увага приділяється ролі вчителя музики, керівника ансамблю як атрибута духовної культури, феномена професійної педагогічної діяльності. Автором визначені певні суперечності, які визначають необхідність психолого-педагогічного пошуку їхнього подолання.

Дисертант спирається не лише на психолого-педагогічні та естетико-філософські джерела, а й залучає мистецтвознавчі праці для пояснення сутності досліджуваного феномену сценічного партнерства.

Відзначаючи високий рівень виконаного дослідження і даючи йому позитивну оцінку, висловимо деякі міркування.

- 1) Так, з метою залучення учнів до високої естетичної та духовної культури, збагачення їхнього внутрішнього світу, розвитку світоглядної позиції у музично-сценічному просторі було б доцільним згадати й таку постать української театральної культури, режисера Леся Курбаса, який втілював у життя власні реформаторські ідеї щодо повноцінного сценічного партнерства.
- 2) Оскільки сценічне партнерство, на думку дисертанта, має процесуальний характер і складається з трьох фаз: підготовчої, власне виступу на сцені, рефлексії «після-виступу», дотичним до цього кола бажано було б окреслити таку особливість музично-сценічного мистецтва, як репетиційний процес.
- 3) було б доцільно, якби автор дисертації, розглядаючи питання оволодіння вокально-ансамблевим репертуаром, вказав більш сконцентровано, про який саме репертуар йдеться (жанри, стилі, належність до професійної чи народної культури тощо).

Однак, зазначені пропозиції висловлені як міркування опонента і не впливають на загальну високу оцінку дослідження.

Можемо констатувати, що дисертація «Формування готовності до сценічного партнерства засобами ансамблевого виконавства» є самостійним і завершеним дослідженням, відзначається актуальністю, науковою новизною результатів, цікавими і практично значущими методичними розробками, відповідає вимогам до кандидатських дисертацій «Порядку присудження наукових ступенів» відповідно до Постанови Кабінету міністрів України № 567. Вважаємо, що автор дослідження Хуан Ханьцзе заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук з спеціальності 13.00.02 – теорія та методика музичного виховання.

Офіційний опонент –

кандидат педагогічних наук,

Директор Будинку культури

Деснянського району м. Києва

Лавриш І.М.

- 1) Так, з метою залучення учнів до високої естетичної та духовної культури, збагачення їхнього внутрішнього світу, розвитку світоглядної позиції у музично-сценічному просторі було б доцільним згадати й таку постать української театральної культури, режисера Леся Курбаса, який втілював у життя власні реформаторські ідеї щодо повноцінного сценічного партнерства.
- 2) Оскільки сценічне партнерство, на думку дисертанта, має процесуальний характер і складається з трьох фаз: підготовчої, власне виступу на сцені, рефлексії «після-виступу», дотичним до цього кола бажано було б окреслити таку особливість музично-сценічного мистецтва, як репетиційний процес.
- 3) було б доцільно, якби автор дисертації, розглядаючи питання оволодіння вокально-ансамблевим репертуаром, вказав більш сконцентровано, про який саме репертуар йдеться (жанри, стилі, належність до професійної чи народної культури тощо).

Однак, зазначені пропозиції висловлені як міркування опонента і не впливають на загальну високу оцінку дослідження.

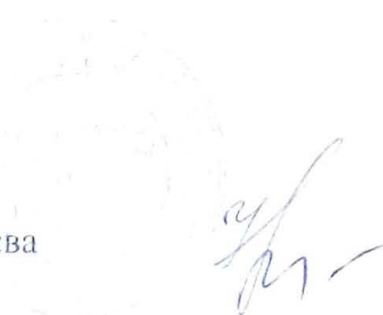
Можемо констатувати, що дисертація «Формування готовності до сценічного партнерства засобами ансамблевого виконавства» є самостійним і завершеним дослідженням, відзначається актуальністю, науковою новизною результатів, цікавими і практично значущими методичними розробками, відповідає вимогам до кандидатських дисертацій «Порядку присудження наукових ступенів» відповідно до Постанови Кабінету міністрів України № 567. Вважаємо, що автор дослідження Хуан Ханьцзе заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук з спеціальності 13.00.02 – теорія та методика музичного виховання.

Офіційний опонент –

кандидат педагогічних наук,

Директор Будинку культури

Деснянського району м. Києва

Лавриш І.М.